

ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

นันท์วัฒน์ ชัยดิษฐ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ด้านส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนด้านการพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ ด้านการประกันคุณภาพ และด้านการวัดและประเมินผลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร และเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 103 คน โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเชื่อมั่น ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกเพศ วิเคราะห์ค่าโดยใช้ค่า t-test แบบ Independent สำหรับประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์ ค่าโดยใช้ค่า (One- way analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe Post hoc Comparison)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารมีความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ด้านส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ ด้านการประกันคุณภาพ และด้านการวัดและประเมินผล ทุกด้านที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2. ผู้บริหารที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานครโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่าแตกต่างกัน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตร ด้านส่งเสริมการจัดการเรียน

การสอน และด้านการประกันคุณภาพ ผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน มีบทบาทการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

3. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงาน มีความความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อบทบาทการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร บทบาทการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าแตกต่างกัน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตร ด้านส่งเสริมการ จัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ และด้านการประกันคุณภาพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ พบความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

คำสำคัญ

ความคิดเห็นของผู้บริหาร, บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน, การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

บทนำ

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง อีกทั้งความก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบสำคัญในด้านต่างๆ ต่อประเทศเป็นอย่างมาก องค์การ ต่างๆ มีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ ตลอดเวลา ความสำเร็จของการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปด้วยดีนั้น ต้องอาศัยประชากรที่มีคุณภาพ ดังนั้นการพัฒนาคนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการ โดยเร็ว เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีในการพัฒนา ประเทศที่ยั่งยืนในอนาคต อันจะนำพาให้ประเทศสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง และมีศักดิ์ศรีในสังคม โลกบนพื้นฐานของความเป็นไทย

เป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมจะมีพลเมืองที่มีคุณภาพสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคง ของประเทศชาติและพัฒนาก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด (สุกกร เขวาร์กซ์, 2546 : 1) นอกจากนี้การศึกษายัง ทำหน้าที่ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม พัฒนาสติปัญญาการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ให้คนมีความ เจริญที่สมดุลระหว่างวัตถุกับจิตใจ มีความมั่นคงพึ่งพาตนเองได้ สามารถอยู่ได้โดยไม่เป็นปัญหาต่อสังคม (ชรวิศวรร จิตขวัญ, 2542 : 2)

ในการจัดการศึกษานั้น งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจหรืองานหลักของการบริหาร โรงเรียน ที่ผู้บริหาร และครูจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ส่วนงานอื่นๆ มีความสำคัญในลักษณะที่เป็นงานสนับสนุน ให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร

การศึกษา สำหรับผู้ที่มิมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทุกฉบับที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งโรงเรียนใดที่ทำงานวิชาการก้าวหน้า โรงเรียนนั้นมักจะมียี่ห้อเสียงเป็นที่นิยม และได้รับการยอมรับส่วนโรงเรียนใดที่งานวิชาการล้าหลัง โรงเรียนนั้นก็จะขาดความศรัทธา ไม่เป็นที่ยอมรับ (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541 : 85) โรงเรียนที่มีสิ่งแวดล้อมที่ดีมีกิจกรรมและโอกาสในการสนับสนุนชักนำให้เด็กมีประสบการณ์ เด็กเกิดการเรียนรู้ พัฒนาตนเอง คุณลักษณะดังกล่าวถือเป็นโรงเรียนตามหลักการศึกษา นำไปสู่การเป็นโรงเรียนที่พัฒนาคนให้เป็นคนสมบูรณ์ (อุทัย บุญประเสริฐ, 2540 : 25-26) งานบริหารวิชาการจึงเป็นงานที่ผู้บริหารต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ และต้องเป็นผู้นำที่มีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอน และการจัดการศึกษาของแต่ละสถานศึกษาเพราะเป็นผู้รับนโยบายและรับผิดชอบในการดำเนินงานและบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

เป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ การพัฒนาคน โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์มีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต นอกจากจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพโดยตรงแล้ว ยังจำเป็นต้องคำนึงถึงกลไกและสภาพแวดล้อมที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มที่เพื่อเตรียมคนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ สถาบันการศึกษาจึงเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาคนให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครู บุคลากรทางการศึกษาที่มีหน้าที่โดยตรงต่อการพัฒนาคนจะต้องมีความรู้ความสามารถในการสร้างคนอย่างรอบด้านต้องเป็นผู้นำทางวิชาการอย่างแท้จริงจึงจะสามารถนำพาบุคคลซึ่งเป็นผลลัพธ์ทางการศึกษาให้บรรลุความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ดังกล่าวได้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งในสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์กรระดับปฏิบัติการ จากเอกสารและงานวิจัยจำนวนมากที่แสดงให้เห็นว่าผู้นำสูงสุดขององค์กรปฏิบัติที่เคยใช้ภาวะผู้นำในการจัดการบริหารงานในองค์กรส่งผลต่อคุณภาพขององค์กรและผลงานที่ผลิตออกมา โดยเฉพาะในสถานศึกษาที่เป็นองค์กรเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ ของสังคมสู่ผู้เรียนอันเป็นเยาวชนของชาติที่เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่เพื่อสร้างความเจริญให้กับสังคมและประเทศชาติต่อไป สถานศึกษาจึงต้องมีผู้นำที่มีความเหมาะสมเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นผู้นำที่เหมาะสมที่สุดในสถานศึกษาปัจจุบัน คือ ผู้นำทางวิชาการ

ผู้นำทางวิชาการ คือ ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎี ปรัชญาของหลักสูตรต่างๆ ที่ใช้ในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในวิธีสอนแบบต่างๆ สนับสนุนให้ครูใช้นวัตกรรมการสอนเป็นแบบอย่างที่ดีในเชิงวิชาการ สนับสนุนและส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการของโรงเรียน ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นิเทศกำกับให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ การบริหารงานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการการบริหารสถานศึกษา แต่การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจะมีคุณภาพดีมาน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย

ประการ สิ่งที่สำคัญที่สุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่จำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ภารกิจของผู้บริหารจึงเป็นการส่งเสริมให้ครูทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายอยู่ที่ผู้เรียนสำคัญ สร้างความตระหนักให้บุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการอันเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาที่เต็มไปด้วยการแข่งขันภาวะผู้นำทางวิชาการจึงเป็นเครื่องมือในการบริหารสถานศึกษาให้ก้าวสู่ความสำเร็จที่ทำนาย

การบริหารโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครนั้น นอกจากผู้บริหารแล้ว ครูถือเป็นผู้มีส่วนสำคัญและมีความใกล้ชิดกับนักเรียนเป็นอย่างมาก ครูจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติและบุคลิกลักษณะที่เหมาะสม ตลอดจนสามารถนำความรู้ ความสามารถไปประยุกต์ใช้เพื่อช่วยพัฒนาเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งเหล่านี้เรียกว่า สมรรถภาพของครู (มยุรีย์ เขียวชะอ่อน, 2541 : 1-2) ในขณะเดียวกันครูจะต้องเป็นผู้มีอุดมการณ์ มีความรู้ และพัฒนาตนเองให้ทันกับความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยครูจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจในงานวิชาการให้ท่องแท้ก่อนลงมือปฏิบัติ การเตรียมการสอนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับครูรวมทั้งการเข้าใจปัจจัยในการเรียนของผู้เรียน เพื่อจะได้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543 : 50) นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการปฏิรูปการศึกษา ครูยังจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการความสะอาด เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และใช้การวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริง (กรมสามัญศึกษา, 2542 : 14-15) ครูจึงมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงานวิชาการเป็นอย่างมาก ผู้บริหารควรให้การส่งเสริม พัฒนางานวิชาการให้กับครู และจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี พบว่ายังอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ผู้เรียนยังขาดทักษะในกระบวนการแสวงหาความรู้ อุปกรณ์การสอน ที่ไม่ทันสมัยและไม่เพียงพอ เทคนิคการสอนของครูยังไม่พัฒนาไปตามนวัตกรรมแนวใหม่แต่อย่างใด ในขณะเดียวกันการประเมินผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่ายังอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (สำนักทดสอบการศึกษา, 2558)

เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นตัวบ่งชี้สำคัญประการหนึ่ง ที่สะท้อนให้เห็นคุณภาพของการศึกษาในโรงเรียนโดยตรงต่อวิชาการของโรงเรียน ภารกิจและความสำคัญของงานวิชาการซึ่งจะต้องดำเนินการให้มีคุณภาพ จึงสมควร อย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารวิชาการมากกว่างานอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แมคคาธี (McCarthy) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทความรับผิดชอบและบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด (McCarthy, 1971 : 705) และผลการวิจัยบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนของ

ผู้บริหารโรงเรียนเขตการศึกษา 6 (ปกรณ์ คอนไผ่, 2525 : 50) พบว่าทั้งผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าสายวิชาและครู ต่างคาดหวังที่จะให้ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานวิชาการสูงกว่าเกณฑ์ที่เป็นอยู่

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวย่อมเกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารที่มีต่องานวิชาการซึ่งจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความเชื่อมั่น ความศรัทธาให้เกิดขึ้นแก่ชุมชน ผู้ปกครอง และนักเรียนที่มารับบริการทางการศึกษา อันจะทำให้มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง สภาพปัญหาที่เกี่ยวกับงานวิชาการซึ่งเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา และมีผลเกี่ยวกับการบริหารงานเป็นสำคัญ สำนักงานเขตธนบุรี เป็น 1 ใน 50 เขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร มีโรงเรียนในความรับผิดชอบ 17 โรงเรียน จัดว่าเป็นสำนักงานเขตที่มีโรงเรียนในสังกัดอยู่เป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อผลลัพธ์ภาพรวมทางการเรียนของนักเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานครให้ดีขึ้น การบริหารงานวิชาการนับเป็นหน้าที่อันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยตรง การบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม ทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียน เพื่อดำเนินงานและพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด และบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดในการส่งเสริมวิชาการในโรงเรียน คือ ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนโดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารที่มีต่องานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นข้อมูล ในการนำไปปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ให้มีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร เป็นผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งหมด 180 คน กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 คัดเลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 103 คน

ตัวแปรในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศและประสบการณ์ทำงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร จำแนก 5 ด้าน คือ 1. ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร 2. ด้านส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน 3. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ 4. ด้านการประกันคุณภาพ และ 5. ด้านการวัดและประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 103 คน โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 4.50-1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของคอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล 2. เนื้อหาที่จะทำวิจัย 3. ข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติด้วย t-test แบบ Independent และ ANOVA (One-way analysis of variance) สำหรับตัวแปรเพศและประสบการณ์ทำงาน

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 103 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยมีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไปมากที่สุด รองลงมาได้แก่ 5-10 ปี และ ต่ำกว่า 5 ปี ตามลำดับ
2. ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ผู้บริหารมีความคิดเห็น โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ผลการเปรียบเทียบผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน พบว่ามีบทบาทการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าแตกต่างกัน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตร

ด้านส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน และด้านการประกันคุณภาพ ผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน มีบทบาทการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่าบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าแตกต่างกัน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตร ด้านส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ และด้านการประกันคุณภาพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ดังนี้

4.1 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ 5-10 ปี มีบทบาทการบริหารงานวิชาการ ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตร สูงกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป

4.2 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี มีบทบาทการบริหารงานวิชาการ ด้านส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน สูงกว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป

4.3 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี กับประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีบทบาทการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ สูงกว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี

4.4 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี มีบทบาทการบริหารงานวิชาการ ด้านการประกันคุณภาพ สูงกว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีความคิดเห็นในด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ด้านการประกันคุณภาพ และ อันดับสุดท้ายคือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมและรายข้อมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดเตรียมเอกสารหลักสูตรไว้เพียงพอต่อความต้องการของครู ทั้งนี้ เนื่องจาก การวางแผนพัฒนาหลักสูตรนั้น เป็นงานหลักที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก เพราะหลักสูตรสถานศึกษาถือเป็นตัวกำหนดทิศทางการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่จะดำเนินขึ้นภายในสถานศึกษา

ซึ่งผู้บริหารต้องมีบทบาทในการกำหนดนโยบายเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และการวางแผนจัดหาหลักสูตร และเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอตามสภาพของโรงเรียน (สนอง เครือมาก และ วิสิฐวงษ์จิตราท, 2533 : 53) ส่งเสริมและนำเทคนิควิธีการใหม่ๆ ที่เหมาะสมมาใช้ดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน (อุทัย บุญประเสริฐ, 2532: 75) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา (รุ่งรัชดาพร เกษะชาติ, 2552 : 34) สอดคล้องกับผลการวิจัยของนุชรี นุชนิล (2554 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยเรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตร ด้านส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ด้านการประกันคุณภาพภายใน และ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ

ด้านที่ 2 ด้านส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารมีการแนะนำให้ครูทดสอบความรู้พื้นฐานและทักษะของนักเรียนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร โรงเรียนในยุคปัจจุบันต้องมีความเป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติการที่จะนำโรงเรียนเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นเป้าหมายสูงสุดของโรงเรียนสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในหมวดที่ 4 มาตรา 24 (5) กำหนดให้ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (นวจิตต์ ชาวศิริพิงศ์, 2545: 36-39) จัดหาสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ (กิติมา ปรีดีดิถ, 2532 : 61) โดยเฉพาะผู้บริหารควรมีบทบาท หน้าที่ในการสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนได้รับความรู้และความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

ด้านที่ 3 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเสนอวิธีการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการนิเทศภายใน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษา (อนุศักดิ์ สมิตสันต์, 2540 : 235) ซึ่งต้องมีการปรับเปลี่ยนและเสริมสร้างวัฒนธรรมการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยต้องทำงานเชิงรุก เข้าถึงชุมชน เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม เน้นการบริหารเพื่อนำไปสู่คุณภาพผู้เรียนเป็นหลัก (พนัส หันนาคินทร์, 2542 : 208-210) สอดคล้องกับผลการวิจัยของสิริจิต หอจันทิก (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า ได้มีการนำหลักสูตรไปใช้ การวางแผน การวัดผล และประเมินผล การนิเทศการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการสอน

ด้านที่ 4 ด้านการประกันคุณภาพ โดยภาพรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการประสานงาน

ประกันคุณภาพกับฝ่ายต่างๆ เนื่องจาก การประกันคุณภาพ เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการการบริหาร การศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียนต้องดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพควบคู่ไปกับการบริหารงานด้านอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านบุคลากร ที่ผู้บริหาร โรงเรียนต้องดำเนินการส่งเสริมให้ครูพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้แก่ักเรียนด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 45) ที่อธิบายถึงการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เพื่อรับการประกันคุณภาพ ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใน โรงเรียนมีความพร้อมเพื่อเตรียมรับการประเมินคุณภาพ โดยกำหนดแก่นนำครูใน โรงเรียนให้มีความพร้อมในด้านความรู้ และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ เช่นเดียวกับผลการวิจัย ของ Kaplan and Owings (2001) ที่ศึกษาเรื่อง Teacher Quality and Student Achievement: Recommendations for Principals พบว่า ผู้บริหารมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จของนักเรียน ผู้บริหาร ต้องดำเนินการทุกทางที่จะเป็นไปได้ในการส่งเสริมครูที่ดีและมีคุณภาพสูง เพื่อให้การจัดการศึกษามี คุณภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ด้านที่ 5 ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมและรายละเอียดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เนื่องจากการจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษานั้น ผู้บริหารมีบทบาทใน การส่งเสริมการจัดทำระบบเอกสารให้เป็นระบบ และให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาเพื่อความชัดเจน และง่ายต่อการวัดผล ประเมินผล ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจ แล้วกำหนดแนวปฏิบัติ ในการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน จัดหาเอกสารวัสดุวัดผลให้เพียงพอ ส่งเสริมและ สนับสนุนให้ครูปรับปรุงเครื่องมือวัดผล และประเมินผลให้ได้มาตรฐาน พร้อมทั้งติดตามและตรวจสอบ เอกสารการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอทั้งการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการเรียน การสอนด้วย ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประเมินนั้น จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 49-53) สอดคล้องกับนพพงษ์ บุญจิตราคูล (2551: 65-67) กล่าวถึงภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมให้ครูรู้จักวิธีการประเมินผลการเรียน การสอน ให้รู้จักนำผลการสอนมาปรับปรุงในด้านการสอน เช่นเดียวกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 200-201) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการวัดและประเมินผล คือ การกำหนด นโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือในการสร้างข้อทดสอบ ส่งเสริม ครูอาจารย์ให้มีความรู้ทางด้านการวัด และประเมินผลโดยการฝึกอบรม สอดคล้องกับผลการวิจัยของเซ สเตอร์ (Chester, 1996 : 286-288) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการบริหารวิชาการของผู้บริหารการศึกษาทั่วประเทศ ของสหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีประสิทธิภาพสูง เนื่องมาจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ได้แก่การส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอน

หลายๆ วิธี อภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุมจัดปฐมนิเทศ เพื่อช่วยเหลือครูใหม่ หาวิธีวิจารณ์งานของครูแบบดีเพื่อก่อโดยไม่ให้เสียกำลังใจ

2. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน มีบทบาทการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาราย ด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานในโรงเรียนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเป็นงานสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะทางบริหารงาน แสดงถึงความเป็นผู้นำทางวิชาการแก่ครูภายในโรงเรียน งานด้านวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้สังกัดเดียวกัน การบริหารงานและบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ภายใต้กรอบบริหารเดียวกัน ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมงานวิชาการเดียวกันและเสมอภาคกัน สอดคล้องกับงานวิจัย (สมชาย คำปลิว, 2549 : ง) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา อำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันพบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. ผลจากการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ของผู้บริหาร พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีบทบาทการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาราย ด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก ประสบการณ์เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ที่มีประสบการณ์มากย่อมมีการพัฒนางานได้มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย (สายพันธ์ มามีไชย, 2543 : 81) โดยประสบการณ์การทำงาน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารประสบความสำเร็จหรือบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงย่อมมีความสามารถในการทำงานมากกว่า (เมตต์เมตต์การ์ณจิต, 2547: 173 -174) ทักษะการบริหารจะต้องเรียนรู้มาจากประสบการณ์ นักบริหารส่วนใหญ่ ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งจากการทำงานที่หลากหลายเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ติดต่อกันมา ผู้บริหารที่เผชิญกับการแข่งขันทางการบริหารในหลายรูปแบบได้พัฒนาประสบการณ์จนเกิดความรู้ (พโยม ชมพูแสง, 2549 : 104; อ้างอิงจาก Griffin, 1996: 21-22) เช่นเดียวกับแนวคิดของ (ธงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์, 2533 : 54) กล่าวถึงประสบการณ์การทำงานเป็นตัวแปรสำคัญเกี่ยวข้องกับการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน เพราะเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคลในโรงเรียน นอกจากนี้ประสบการณ์ยังก่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญ ทักษะ ทศนคติ ผู้ที่มีประสบการณ์

มากกว่าจะเรียนรู้และปฏิบัติงานได้ผลสำเร็จได้ดีกว่าผู้มีประสบการณ์น้อย (กันยา สุวรรณแสง, 2536 : 81-82) สอดคล้องกับ เชสเตอร์ (Chester, 1996 : 286-288) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการบริหารวิชาการของผู้บริหารการศึกษาทั่วประเทศของสหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีประสิทธิภาพสูง เนื่องมาจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น

พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์มากย่อมมีการพัฒนางานได้มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย (สายัณห์ มีไชย, 2543 : 81) การทำงานต่างกัน มีบทบาทการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกัน เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ (ลัดดา ทองโคตร, 2553 : 100) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้อง มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ และต้องเป็นผู้นำทางวิชาการจึงจะทำให้การบริหารวิชาการสามารถนำไปสู่ การปฏิบัติได้อย่างมีคุณภาพจากการวิจัย เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ดังนี้

1.1 จากการวิจัยที่พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก ทักษะคติ และมุมมองของครูกับผู้บริหาร ยังมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ผู้บริหารควรทำความเข้าใจในระบบการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันกับครูและบุคลากรภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจและมีเป้าหมายตรงกัน ผู้บริหารควรเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้ครูได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เห็นความสำคัญของตนเอง และความสำคัญของงาน ผู้บริหารควรมีการเผยแพร่สื่อสารให้ครูได้เข้าใจ ผู้บริหารควรแสวงหาวิธีการที่จะส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อสร้างบรรยากาศความเข้าใจและเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อส่งผลให้โรงเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายสูงสุดที่วางไว้ อันจะเป็นผลประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

1.2 การบริหารงานวิชาการจะบรรลุผลตามขอบข่ายงานวิชาการขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญในการบริหารงานวิชาการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาโดยผู้บริหารจะต้องมีบทบาทความเป็นผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) ที่เข้มแข็ง เป็นผู้จัดการที่เลียบแหลม เชี่ยวชาญและเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลมองอนาคตของสถานศึกษาในทางสร้างสรรค์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหาร โรงเรียนทั้งสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยวิธีการดำเนินการวิจัยแบบอื่น เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกควรใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก

หรือการสังเกตพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหาร จะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษากระบวนการบริหารงานวิชาการและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.3 ควรศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

กรมสามัญศึกษา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการวิเคราะห์สาระสำคัญ.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กันยา สุวรรณแสง. (2536). การพัฒนานุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ : บำรุงราษฎร์.

กิตติมา ปรีดีดิถก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์.

ธงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์. (2533). พฤติกรรมบุคคลในองค์การ. (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ธรณิศวร จิตขวัญ. (2542). ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการบริหาร โรงเรียนเรียน ประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี. กรุงเทพฯ : ศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นพพงษ์ บุญจิตราด. (2551). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์ศิลป์ การพิมพ์.

นวลจิตต์ เขาวงกตพิงศ์. (2545). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.

กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

นุชรี นุชนิล. (2554). การศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงาน

เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปกรณณ์ ดอนไผ่. (2525). “บทบาททางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร

โรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าสายวิชาและครูในเขตการศึกษา 6.”

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543).). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

_____. (2546). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

พนัส หันนาคินทร์. (2542). ประสบการณ์ในการบริหารบุคลากร. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- มยุรีย์ เขียวละอ่อน. (2541). การประเมินความต้องการจำเป็นด้านทักษะพื้นฐานของครู อนุบาลโดยใช้
การวิเคราะห์งาน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. ครุศาสตร์ (การวัดและประเมินผลการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2547). การจัดการศึกษา : โดยชุมชน เพื่อชุมชน และสังคมไทย.
กรุงเทพฯ : ไทยร่มเกล้า.
- ลัดดา ทองโคตร. (2553). การศึกษาสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหาร
โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศุภกร เขวาร์ภัย. (2546). การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียนการศึกษา
โรงเรียนอัสสัมชัญแผนประถม. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สนอง เครือมากและ วิสิฐวงศ์จิตราท. (2533). คู่มือสอบ ผอ. ปจ., ผอ. ผช. ปจ., หน. ปอ./ ก, ผช.
हन. ปอ./ก., อาจารย์ใหญ่, ครูใหญ่. นครสวรรค์ : วิสุทธการพิมพ์.
- สมชาย คำปลิว. (2549). การศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระดับมัธยมศึกษา อำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ศรีสะเกษ.
- สายัณห์ มามีไชย. (2543). การศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี. สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียนสำคัญที่สุด.
กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). เอกสารการประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ของ
ผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักทดสอบการศึกษา. (2558). รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.
กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิริจิต หอจันทิก. (2549). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อนุศักดิ์ สมิตสันต์. (2540). การศึกษาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน
ของโรงเรียนเบญจมราชาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ตามทัศนะของผู้บริหารและครู.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). การวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Chester. (1996). *An Introduction to School Administration : Selected Reading*.

New York : Mc Millan Company.

Griffin. (1996). *Management (5th ed.)*. Houghton: Mifflin.

McCathy. (1971). *“The Role of the Secondary School Principals in New Jersey,”* Dissertation Abstracts.